

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja

Druk nr 854
Warszawa, 11 lipca 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Krzysztofa Tchórzewskiego.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Jerzy Bielecki; (-) Barbara Bubula; (-) Tadeusz Cymański; (-) Witold Czarnecki; (-) Roman Czepe; (-) Jacek Falfus; (-) Marian Tomasz Goliński; (-) Tomasz Górski; (-) Dawid Jackiewicz; (-) Grzegorz Janik; (-) Jędrzej Jędrych; (-) Wiesław Kilian; (-) Izabela Kloc; (-) Lech Kołakowski; (-) Tomasz Latos; (-) Ewa Malik; (-) Tomasz Markowski; (-) Beata Mazurek; (-) Wojciech Mojzesowicz; (-) Aleksandra Natalli-Świat; (-) Maria Teresa Nowak; (-) Marek Opióła; (-) Adam Rogacki; (-) Giovanni Roman; (-) Małgorzata Sadurska; (-) Andrzej Sośnierz; (-) Małgorzata Stryjska; (-) Jolanta Szczypińska; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Tadeusz Wita; (-) Elżbieta Witek; (-) Michał Wójcik; (-) Sławomir Zawiślak.

USTAWA
z dnia ..... 2006 r.
o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w
zakresie dróg krajowych

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz.U. Nr 80, poz. 721 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2005 r. Nr 113, poz.954, Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2251) wprowadza się następujące zmiany:

1) Art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Ustawa określa zasady i warunki przygotowania inwestycji w zakresie dróg krajowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 i Nr 86, poz. 958, z 2001 r. Nr 125, poz. 1371, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 62, poz. 554, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1816 i Nr 216, poz. 1826 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717), zwanych dalej „*drogami*”, w tym warunki lokalizacji i nabywania nieruchomości na ten cel, oraz budowy tych dróg, a także organy właściwe w tych sprawach, z zastrzeżeniem ust.2

2. Ustawa ma zastosowanie także do dróg krajowych w miastach na prawach powiatu, finansowanych z budżetów tych miast oraz do dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych - finansowanych przy udziale środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

3. W odniesieniu do dróg, o których mowa w ust.2. uprawnienia, obowiązki i zadania Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, w odniesieniu do tych dróg, wykonuje właściwy zarządca drogi.”

2) w art. 9 dodaje się ust. 3 w brzmieniu;

„3. W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie można uchylić decyzji w całości ani stwierdzić jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część decyzji dotycząca odcinka nieruchomości, działki.”;

3) w art. 12 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Nieruchomości wydzielone liniami rozgraniczającymi teren, o których mowa w ust. 2, stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa z dniem, w którym decyzja o ustaleniu lokalizacji drogi stała się ostateczna, za odszkodowaniem ustalonym według zasad i trybu określonych w przepisach o odszkodowaniach za wywłaszczone nieruchomości.”;

4) w art. 13 uchyla się ust. 1;

5) uchyla się art. 14-16;

6) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi przez organ I instancji, wojewoda, na wniosek Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, udziela w uzasadnionych przypadkach, w drodze decyzji, zezwolenia na niezwłoczne zajęcie nieruchomości przeznaczonych na pasy drogowe.”;

- 7) art. 18 otrzymuje brzmienie:
„Art. 18. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w art. 12 ust. 4, ustala się według jej stanu i wartości w dniu wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi przez organ I instancji.”;
- 8) w art. 20 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad otrzymuje z mocy prawa, nieodpłatnie, w trwały zarząd nieruchomości nabyte na własność Skarbu Państwa na cele budowy dróg, z dniem ich nabycia.”;
- 9) w art. 22 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad jest zwolniona od podatku od nieruchomości w zakresie nieruchomości przeznaczonych na budowę dróg, nabytych na własność Skarbu Państwa w trybie określonym w niniejszym rozdziale.”;
- 10) w art. 24 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Wojewoda wydaje decyzję o pozwoleniu na budowę drogi oraz na przebudowę istniejących urządzeń infrastruktury technicznej na zasadach i w trybie przepisów Prawa budowlanego, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozdziału.”.

Art. 2. Przedłuża się moc obowiązującą ustawy, o której mowa w art. 1, do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 i Nr 281, poz. 2782 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1087, Nr 169, poz. 1420 i Nr 175, poz. 1459) w art. 129 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, wydaje odrębną decyzję o odszkodowaniu:

- 1) w przypadkach, o których mowa w art. 98 ust. 3, art. 106 ust. 1, art. 124-126;
- 2) na wniosek podmiotu realizującego cel publiczny;
- 3) gdy nastąpiło pozbawienie praw do nieruchomości bez ustalenia odszkodowania, a obowiązujące przepisy przewidują jego ustalenie.”

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Proponowane zmiany w tzw. „spec ustawie”- której celem było ułatwienie i przyspieszenie budowy dróg krajowych - są wynikiem doświadczeń w stosowaniu jej przepisów przez okres trzech lat. Zgromadzone doświadczenia i ocena rozwiązań zawartych w ustawie wskazują jednak że, część z nich wymaga doprecyzowania i dostosowania w celu zwiększenia skuteczności przyjętych rozwiązań. Zaproponowane aktualnie rozwiązania umożliwiłyby bardziej skuteczną i szybszą realizację zadań inwestycyjnych.

1. Zaproponowane zmiany w art.1 pozwolą na rozszerzenie działania ustawy na jednostki samorządowe realizujące zadania z udziałem środków unijnych, co zdecydowanie powinno usprawnić przygotowanie tych zadań do realizacji i przyspieszyć wykorzystanie środków unijnych. Zmiana ta wychodzi naprzeciw postulatam samorządów.
2. Chociaż zarówno przepisy Kpa jak i o postępowaniu przed sadami administracyjnymi przewidują częściowe uchylenie decyzji, praktyka jest inna; zazwyczaj decyzje uchylane są w całości przez organy II instancji i sądy administracyjne co w sposób zasadniczy hamuje proces inwestycyjny. Celem wprowadzenia przepisu jest zapobieżenie nieuzasadnionemu powtarzaniu całego postępowania zmierzającego do wydania nowej decyzji lokalizacyjnej dla całego zadania w sytuacji, gdy wadą dotknięta jest tylko część decyzji lokalizacyjnej. Zapis ten znacznie przyspieszy proces realizacji inwestycji poprzez skrócenie postępowania administracyjnego i sądowego.
3. W momencie, kiedy decyzja o ustaleniu lokalizacji drogi stanie się ostateczna, nieruchomości wydzielone linią rozgraniczającą teren stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa bez nabywania ich, jak dotychczas, przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad na rzecz Skarbu Państwa. Celem zmiany jest znaczne przyspieszenie procesu przygotowania inwestycji do realizacji, polegające na wyeliminowaniu z tego procesu długotrwałej procedury związanej z nabywaniem gruntów pod drogi w drodze umowy. Odszkodowanie będzie ustalane według zasad i trybu jak za wywłaszczone nieruchomości, co daje gwarancję uwzględnienia praw właścicieli nieruchomości do właściwego odszkodowania.
4. i 5. Uchylenie zapisów wynika z dodania ust. 4 w art. 12 i jest konsekwencją przejęcia przez Skarb Państwa z mocy prawa nieruchomości wydzielonych liniami rozgraniczającymi w decyzjach o ustaleniu lokalizacji drogi.
6. Zmiana ma na celu przyspieszenie realizacji inwestycji. W związku z tym że wydana decyzja o ustaleniu lokalizacji drogi nie jest ostateczna i nie przenosi prawa własności w dniu jej wydania a istnieje konieczność rozpoczęcia inwestycji, w uzasadnionych przypadkach wojewoda może udzielić zezwolenia na niezwłoczne zajęcie nieruchomości.
7. Dotychczasowy zapis w sposób nieuzasadniony ogranicza możliwość przekazania nieodpłatnego w trwały zarząd Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad nieruchomości na cele budowy dróg.
8. Zmiana ma na celu przyspieszenie realizacji inwestycji.

9. Zmiana ma na celu zwolnienie z podatku od nieruchomości Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Chociaż, zgodnie z art. 22 ust. 2 „spec ustawy” Skarb Państwa jest zwolniony z tego podatku, a GDDKiA nabywa nieruchomości w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, Ministerstwo Finansów stoi na stanowisku, że GDDKiA jest zobowiązana do jego uiszczenia ponieważ zwolnienie nie obejmuje jednostek organizacyjnych gospodarujących gruntami Skarbu Państwa. Wynika to z zapisu art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, który stanowi, że podatnikami tego podatku są posiadacze nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, jeżeli posiadanie wynika z umowy lub innego tytułu prawnego. Z tytułu objęcia w trwały zarząd gruntów Skarbu Państwa przeznaczonych na budowę dróg, GDDKiA staje się podatnikiem i zwolnienie nie ma zastosowania.
10. Przebudowa infrastruktury technicznej jest ściśle związana z realizacją zadania drogowego.
11. Art. 2. Ustawa powinna obowiązywać przez cały okres funkcjonowania *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* czyli do roku 2013 plus 2 lata na zakończenie zadań rozpoczętych w 2013r. czyli do roku 2015.
12. Art. 3. Zmiana ustawy o gospodarce nieruchomościami ma na celu rozdzielenie wywłaszczenia nieruchomości od ustalenia wysokości odszkodowania za wywłączoną nieruchomość i wykonanie tych czynności w odrębnych decyzjach. Zasadniczą sprawą, o którą toczą się procesy sądowe nie jest wywłaszczenie ale wysokość odszkodowania za wywłączoną nieruchomość. Procesy są długotrwałe i nie ma możliwości rozpoczęcia inwestycji. Rozdzielenie decyzji pozwoli zająć nieruchomość i rozpocząć budowę a proces o wysokość odszkodowania będzie się toczyć. Zanim zapadnie wyrok o wysokości odszkodowania inwestycja będzie zrealizowana.
13. Projekt nie niesie za sobą wydatków dla Skarbu Państwa. Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 19 lipca 2006 r.

BAS-WAEM-1711/06

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o
szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie
dróg krajowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof
Tchórzewski) z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zmierza do zmiany ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz. U. Nr 80, poz. 721, z późn. zm.; dalej: ustawa). Nowelizacja ma na celu zmodyfikowanie procedury nabywania nieruchomości pod drogi publiczne (m.in. wprowadzenie mechanizmu wywłaszczenia *ex lege*), rozszerzenia zakresu stosowania przepisów rozdziału ustawy dotyczącego realizacji inwestycji drogowych na przebudowę istniejących urządzeń infrastruktury drogowej, przekazania zadań Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad dotyczących przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych finansowanych przy udziale środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej właściwym jednostkom samorządu terytorialnego oraz przedłużenia stosowania ustawy do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Projekt zmierza także do wprowadzenia zmiany do art. 129 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, ze zm.). W przepisie tym wymienione są przesłanki wydania odrębnej decyzji o odszkodowaniu. Zgodnie z projektem decyzja taka ma być wydana również wówczas, gdy o jej wydanie wystąpi podmiot realizujący cel publiczny.

W myśl art. 4 projektu, ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego.

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zagadnień, o których mowa w projekcie.

4. Konkluzje

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskrytory bazy Rex: Unia Europejska, administracja, samorząd